

ประวัติศาสตร์ของการตัดลูกอัณฑะ

ไชยยุทธ ธนไพศาล

ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

History of Orchidectomy

Chaiyut Thanapaisal

Department of Surgery, Faculty of Medicine, Khon Kaen University

การตัดลูกอัณฑะ (orchidectomy) หรือที่เรียกว่าการตอน (castration) มีหลักฐานบันทึกมานานกว่า 2,000 ปี จุดประสงค์ของการตัดลูกอัณฑะมีหลายประการ ทั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง สังคม เพื่อความบันเทิงจากการฟังอุปรากร (opera) รวมถึงเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์รักษาโรค ข้อบ่งชี้ของการผ่าตัดประเภทนี้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ถือเป็นกา

รผ่าตัดที่กระทำกันอย่างกว้างขวางในยุคก่อนทั้งในยุโรปและในประเทศจีน ความหมายของคำว่า orchidectomy กับ castration มีความแตกต่างกันอยู่บ้าง orchidectomy หมายถึงการผ่าตัดเพื่อเอาลูกอัณฑะออก ซึ่งในอดีตมักตัดเอาผิวหนังที่หุ้มลูกอัณฑะออกไปด้วย ส่วนคำว่า castration หมายถึง การตัดเอาลูกอัณฑะออกทั้ง 2 ข้าง และบางครั้งรวมถึงตัดเอาองคชาติ (penis) ออกไปด้วย ชายที่ถูกตัดลูกอัณฑะออกเรียกว่า ชั้นที่ (eunuch)

ในคัมภีร์ไบเบิลมีการกล่าวถึงชายผู้ซึ่งสูญเสียลูกอัณฑะอยู่หลายตอน รวมทั้งมีหลักฐานว่าในอียิปต์ อิศราเอล เอธิโอเปีย บาบิโลนและเปอร์เซียยุคโบราณ ชั้นที่มีหน้าที่ดูแลคุ้มครองฮาเร็ม มีการบันทึกว่าการเป็นชั้นที่นั้นอาจเป็นมาตั้งแต่กำเนิด อาจเกิดจากผู้อื่นกระทำหรืออาจเกิดจากการกระทำต่อตนเองก็ได้

เทพนิยายกรีกและอียิปต์ก็มีการกล่าวถึงเรื่องนี้เช่น Arys ผู้ทำการตัดลูกอัณฑะของตนเองเพื่อลบล้างความผิด Chronos ผู้ซึ่งตัดลูกอัณฑะของ Uranus ผู้เป็นบิดา เป็นต้น

ในยุคโรมันโบราณมีกฎหมายกำหนดชื่อของชั้นที่ประเภทต่าง ๆ เช่น Thlibiae หมายถึงผู้ที่ลูกอัณฑะถูกกดทับ Thladiæ หมายถึงผู้ที่ลูกอัณฑะถูกบีบจนแตกละเอียด Castrati หมายถึงผู้ที่ลูกอัณฑะถูกตัดออกและบางครั้งรวมถึงการตัดเอาองคชาติออกด้วย มีบทกวีที่กล่าวถึงสตรีผู้ชมชอบชั้นที่เนื่องจากไม่มีหนวดเคราและไม่ต้องกังวลว่าจะมีลูก แสดงว่าในยุคนั้น

ผู้คนทราบว่าการตัดลูกอัณฑะจะทำให้เป็นหมัน และยังทราบว่าการตัดลูกอัณฑะออกหลังจากโตเป็นหนุ่มแล้ว จะยังสามารถมีเพศสัมพันธ์ได้ ในช่วงปี ค.ศ. 76-138 และ 188-217 ชั้นที่เป็นกลุ่มคนที่มีอำนาจอย่างมากในกรุงโรม

ในประเทศจีนยุคใกล้เคียงกับในยุโรปศัลยแพทย์ที่มีชื่อเสียงที่สุดในยุคนั้นคือ ฮูโต ซึ่งมีชีวิตอยู่ในช่วงปี ค.ศ. 110-207 ได้เขียนตำราทางการแพทย์ไว้มากมาย แต่ภายหลังเขาถูกจำคุกและตำราส่วนใหญ่ถูกเผาทำลาย วิธีการตัดลูกอัณฑะเป็นส่วนที่ยังไม่ถูกเผา ในตำรากล่าวว่า “ให้ผู้ป่วยอยู่ในท่าครึ่งนั่งครึ่งนอน ใช้ผ้าพันรอบบริเวณท้องน้อยและขาหนีบ แล่อัณฑะและองคชาติไว้ในหม้อต้มน้ำผสมพริก ใช้มีดรูปเคียวตัดทั้งหมดอย่างรวดเร็วในครั้งเดียว แล้วใช้แท่งโลหะเสียบไว้ในท่อปัสสาวะ 3 วัน ให้งดดื่มน้ำ 3 วัน บาดแผลจะหายดีใน 100 วัน มีผู้ป่วยร้อยละ 2 เสียชีวิต” วิธีการผ่าตัดนี้ถือปฏิบัติในประเทศจีนเรื่อยมานับพันปีจนกระทั่งปลายศตวรรษที่ 19 ในช่วงต้นการผ่าตัดทำเพื่อลงโทษผู้กระทำผิด แต่ต่อมามีส่วนใหญ่กระทำเพื่อจัดหาชั้นที่ให้ราชสำนัก ชั้นที่ก็เป็นกลุ่มคนที่มีอำนาจทางการเมืองอย่างสูงในประเทศจีนเช่นกัน

ช่วงศตวรรษที่ 14 ถึง 18 ในทวีปยุโรปมีความพยายามจะรักษาได้เลื่อนที่ขาหนีบโดยวิธีต่าง ๆ มีแพทย์บางกลุ่มเสนอว่าการตัดลูกอัณฑะเป็นวิธีรักษาได้เลื่อนให้หายได้ ในช่วงนั้นผู้ที่ป็นได้เลื่อนขาหนีบทั้งเด็กและผู้ใหญ่ถูกตัดลูกอัณฑะออกเป็นจำนวนมาก จนกระทั่งปลายศตวรรษที่ 18 วงการแพทย์และสังคมมีความเข้าใจที่ถูกต้องมากขึ้น จึงมีประกาศห้ามไม่ให้ทำการตัดลูกอัณฑะเพื่อการรักษาได้เลื่อนอีกต่อไป หากผู้ใดกระทำจะถูกแขวนคอ

ปลายศตวรรษที่ 17 การแสดงอุปรากร (opera) เริ่มเกิดขึ้นในทวีปยุโรป ทั้งผู้ประพันธ์เพลงและผู้ชมอุปรากรนิยมเสียงสูง และมีพลังของชายที่ถูกตัดลูกอัณฑะซึ่งเรียกว่า castrati

พ่อแม่ในครอบครัวที่ยากจน จึงส่งลูกเข้าในเมืองเพื่อทำการตัดลูกอัณฑะ โดยหวังว่าจะได้เป็นนักร้อง opera ในอนาคต เด็กชายเหล่านี้จะถูกฝึกสอนทางด้านดนตรีอย่างหนักและมีบางคนก็ได้เป็นนักร้องที่มีชื่อเสียงเชื่อว่าในช่วงศตวรรษที่ 18 มีเด็กชายที่ถูกตัดลูกอัณฑะเพื่อจุดประสงค์นี้ ถึง 4,000 คน

การตัดลูกอัณฑะยังกระทำเพื่อลงโทษผู้กระทำผิดและเชลยสงคราม โดยเชื่อว่าจะทำให้ความดุร้ายของคนเหล่านี้ลดลง ในสงครามที่ Aduwa ประเทศเอธิโอเปีย ปี ค.ศ. 1896 มีทหารอิตาลีซึ่งเป็นเชลยสงคราม 7,000 คน ถูกตัดลูกอัณฑะในประเทศเดนมาร์กผู้ที่กระทำผิดทางเพศจะถูกลงโทษโดยการตัดลูกอัณฑะ ซึ่งถือเป็นการรักษาความผิดปกติทางจิตด้วย วิธีนี้ถือปฏิบัติมาจนกระทั่งปี ค.ศ. 1972 แต่ต่อมาถูกยกเลิกไปเนื่องจากผู้ที่ถูกตัดลูกอัณฑะแล้วประมาณ 30% ยังสามารถร่วมเพศได้ และมีส่วนหนึ่งกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก

ในศตวรรษที่ 20 การตัดลูกอัณฑะมีจุดประสงค์หลักเพื่อการรักษาโรค โดยเฉพาะโรคต่อมลูกหมากโต โดยเชื่อว่าจะทำให้ต่อมลูกหมากขนาดเล็กลง ยังผลให้ผู้ป่วยปัสสาวะได้สะดวกขึ้น ในปี ค.ศ. 1941 Charles Higgins และคณะได้เสนอว่าการตัดลูกอัณฑะเป็นวิธีหนึ่งในการรักษามะเร็งของต่อมลูกหมาก หลังจากนั้นได้มีผู้ทำการศึกษาผลของฮอร์โมนที่มีต่อมลูกหมากอย่างกว้างขวาง จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1921 Schally ได้รับรางวัลโนเบลจากการค้นพบยาซึ่งยับยั้งการหลั่งฮอร์โมนของต่อมใต้สมอง (pituitary gland) ซึ่งมีผลในการรักษามะเร็งของต่อมลูกหมาก ต่อจากนั้นก็มีการค้นพบยาต่างๆ อีกมากมายเพื่อใช้ในการรักษาโรคของต่อมลูกหมาก ทำให้การตัดลูกอัณฑะได้รับความนิยมน้อยลง

การตัดลูกอัณฑะเป็นการผ่าตัดที่มีประวัติศาสตราจารย์ยาวนาน

มีผลกระทบต่อสังคมการปกครอง ศาสนา ความบันเทิงรวมถึงการรักษาโรค วัตถุประสงค์และวิธีการตัดลูกอัณฑะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ผลของการตัดลูกอัณฑะคือจะทำให้มีลักษณะของเพศหญิงมากขึ้น กล้ามเนื้อจะอ่อนนุ่มลง ผิวหนังจะนุ่มนวล ไม่มีหนวดเคราและขนตามทรวงอกและแขนขา ผมจะดกหนาขึ้น ทรวงอกจะกลมและเต้านมและนูนขึ้น กล่องเสียงจะคงความเป็นกระดูกอ่อน (cartilagenous) ไว้นานกว่าชายปกติ การเปลี่ยนแปลงนี้จะมีผลให้กล่องเสียงมีขนาดเล็กและอ่อน สายเสียง (vocal cords) ก็จะสั้นลง ทำให้ร้องเพลงเสียง soprano ซึ่งมีเสียงสูงมากได้และเสียงจะมีลักษณะพิเศษซึ่งต่างจากเสียงของสตรีหรือเสียงของเด็ก ในยุคปัจจุบันจุดประสงค์หลักในการตัดลูกอัณฑะคือการรักษาโรคโดยเฉพาะโรคของลูกอัณฑะและต่อมลูกหมาก นอกจากนี้ยังกระทำในผู้ที่ต้องการแปลงเพศ ซึ่งมีจุดประสงค์ และเทคนิคการผ่าตัดต่างจากขั้นที่ในยุคก่อนอย่างมาก

Reference

1. Glass JM, walkin NA. From mutilation to medication : the history of orchidectomy. Br J Urol 1997;80:373-8.
2. Magee R. Deriving opera from operation. Aust N Z J Surg 1999;69:672-4.
3. Melicow MM, Pulrang D. Castrati Choir and opera singers. Urology 1974;3:663-70.
4. Mc Connell JD. Benign prostatic hyperplasia : hormonal treatment. Urol Clin North Am 1995;22:387.
5. Jenkins JS. The lost voice : a history of castrato. J Pediatr Endocrinol Metab. 2000; 13 Suppl 6:1503-8.
6. Jenkins JS. The voice of the castrato. Lancet. 1998 Jun 20; 351(9119):1877-80.

